

Folketingets Uddannelsesudvalg
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf 3392 5000
Fax 3392 5547
www.uvm.dk

10. maj 2005

I forbindelse med behandlingen af (L 108) Forslag til Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love (Udmøntning af kommunalreformen for så vidt angår specialundervisning, forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning m.v.) har Folketingets Uddannelsesudvalg i brev af 27. april 2005 stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 29:

”Ministeren bedes kommentere vedlagte artikel: ”Børnenes fremtid er på spil” fra Dansk Blindesamfunds blad Blindesagen fra april 2005.”

Svar:

Den pågældende artikel har følgende hovedsynspunkter:

- Kommunerne kan ikke give synshandicappede elever den rette undervisning uden vejledning og rådgivning fra en kvalificeret specialenhed.
- Når kommunerne overtager ansvaret for og finansieringen af hele folkeskolens undervisning, er der fare for, at de *”i spareiver og uvidenhed tror, at de ikke behøver at indkøbe specialviden, ...”*.
- Kommunerne har svært ved at løfte opgaverne med blinde og svagsynede skoleelever. Det kommer blandt andet til udtryk i, at 44% af alle elever med synshandicap forlader folkeskolen uden en fuld afgangsprøve.

Jeg har følgende bemærkninger hertil:

Med kommunalreformen overføres ansvaret for al specialundervisning fra amtskommunerne til kommunerne. Desuden overføres de økonomiske ressourcer, som amtskommunerne i dag bruger til den vidtgående specialundervisning, til kommunerne, ligesom amtskommunernes faglige

ekspertise overføres til kommunerne med undtagelse af den ekspertise, der overføres til regionerne i forbindelse med deres drift af de lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner, kommunikationscentrene m.v.

Samtidig sammenlægges kommunerne. De nye kommuner vil således typisk være større og både med hensyn til økonomi og faglig ekspertise have flere ressourcer til rådighed med henblik på opgavevaretagelsen.

Kommunerne får endvidere stillet gratis specialrådgivning m.v. til rådighed i den statslige videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO). VISO får til opgave at bistå kommunerne med gratis vejledende specialrådgivning i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager samt yde bistand til udredning i de sjældent forekommende, specielle og komplicerede enkeltsager.

Kommunen bevarer desuden sin mulighed for at samarbejde med andre kommuner om varetagelse af specialundervisningen og den pædagogisk-psykologiske rådgivning (PPR). Kommunen har også adgang til at købe sig til bistand i andre kommuner eller institutioner.

Dette indebærer, at kommunerne - som amtskommunerne i dag - vil have de nødvendige forudsætninger for at løfte ansvaret for undervisningen, herunder specialundervisning af børn med synshandicap, og dermed opfylde deres pligt til at give specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til alle børn, der har behov for det.

I denne pligt indgår efter de gældende regler også en forpligtelse til at foretage en pædagogisk-psykologisk vurdering af elever, der har særlige undervisningsbehov. En sådan vurdering skal efter samråd med forældrene suppleres med udtalelser fra andre sagkyndige i fornødent omfang. Disse regler videreføres efter kommunalreformens ikrafttræden.

Sikringen af, at denne forpligtelse overholdes, vil i fremtiden principielt ske på samme måde som i dag. Kommunale myndigheders opfyldelse af forpligtelser i henhold til folkeskolelovgivningen påses af de kommunale tilsynsmyndigheder. Det samme gælder kommunalbestyrelsens forpligtelser i henhold til lov om specialundervisning for voksne.

I forhold til den enkelte elev sikres kommunens overholdelse af pligten til at stille relevante tilbud til rådighed ved klageadgangen til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. Klagenævnet vil i den forbindelse kunne tage stilling til, om kommunen har truffet sin beslutning på et tilstrækkeligt oplyst grundlag, herunder om kommunen burde have indhentet ekstern rådgivning og eventuelt bistand til udredning fra fx VISO.

Det kommunale tilsyn med folkeskolen vil, som beskrevet i regeringsgrundlaget, blive suppleret af et af regeringen nedsat uafhængigt Råd for evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen.

Rådet skal blandt andet følge og vurdere udviklingen i det faglige niveau i folkeskolen og give årlige tilbagemeldinger til undervisningsministeren. Rådet understøttes af en ny statslig styrelse for evaluering og kvalitetsudvikling.

Styrelsen får til opgave at føre tilsyn med kvaliteten af kommunernes forvaltning af folkeskoleloven, men også at gennemføre evalueringer m.v. Disse kommende initiativer vil også omfatte specialundervisning og specialpædagogisk bistand. Synshandicappede elevers prøvefrekvens ved folkeskolens afsluttende prøver vil naturligt kunne indgå i de temaer, som styrelsen skal beskæftige sig med.

Endelig vil jeg understrege, at de regionale udviklingsråd i en 4-årig periode fra 1. januar 2007 skal følge udviklingen på specialundervisningsområdet og en gang årligt rapportere til mig som en del af mit grundlag for løbende at kunne vurdere, hvordan kommuner og regioner varetager deres opgaver efter kommunalreformen.

Jeg mener derfor ikke, at der med udgangspunkt i L 108 er grund til at frygte, at kommunalreformen vil medføre de i artiklen omtalte konsekvenser.

Dette svar fremsendes i 5 eksemplarer.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder